

UWAGI CO DO ZGODNOŚCI Z KONSTYTUCJĄ
OBECNYCH ROZWIĄZAŃ USTAWOWYCH ODNOŚNIE DO MOŻLIWOŚCI
POWOŁANIA SIĘ PRZEZ LEKARZA NA KLAUZULĘ SUMIENIA

Streszczenie

Przedmiotem artykułu jest analiza stanu prawnego związanego z uprawnieniem lekarza do odmowy przeprowadzenia świadczenia medycznego i powołania się przez niego w tym celu na klauzulę sumienia. Omówiono różne stanowiska w tym zakresie. Opisano warunki, jakie lekarz musi wypełnić, by powołać się na klauzulę sumienia. Szczegółowej analizie poddane zostały przepisy prawa, w tym przede wszystkim ustawa o zawodzie lekarza. Zajęto się również problematyką zgodności tych przepisów z Konstytucją.

Na wstępie opracowania omówiono międzynarodowe akty prawne, które dotyczą wolności sumienia i wyznania. Następnie przedstawiono dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego w tego typu sprawach, stanowisko Komitetu Bioetyki Polskiej Akademii Nauk z dnia 12.11.2013 r. i odmienne poglądy Naczelnej Rady Lekarskiej. Zaprezentowano możliwości nowych rozwiązań prawnych w tej dziedzinie. Przedstawiono również postulaty i propozycje, które zmierzają do rozwiązania sytuacji konfliktowych, jak podpisywanie umów między Narodowym Funduszem Zdrowia a świadczeniobiorcami, które zawierałyby zapisy chroniące sumienie lekarza z jednej strony, a interes pacjenta polegający na uzyskaniu świadczenia z drugiej lub stworzenie listy lekarzy, którzy nie udzielają niektórych świadczeń, przy zachowaniu konstytucyjnych reguł gwarancji sumienia i wyznania.

Słowa kluczowe: sumienie, lekarz, klauzula, pacjent, godność.

THE PAPER DEALS COMPLIANCE WITH THE CONSTITUTION OF THE PRESENT,
WHETHER STATUTORY SOLUTION THROUGH THE CREATION OF A DOCTOR,
BASED ON HIS REFERRING TO THE CONSCIENCE CLAUSE

Summary

The subject of the article is the analysis of the legal state connected with the right of the doctor to refuse to provide a medical service, based on his referring to the conscience clause. Many views were discussed in the range of this subject. Described herein were the conditions, which must be fulfilled by the doctor to have the right to refer to the conscience clause. The regulations of the law were analysed in detail, particularly the law concerning the profession of the doctor. The problematic aspects of the conformity of the acts with the Constitution were also brought up.

At the beginning the international law regulations concerning the freedom of conscience and religion were introduced. Moreover, the previous judicial decisions of the Constitutional Tribunal in such cases, the opinion of the Committee of Bioethics from the Polish Academy of Sciences from 12.11.2013 and different opinions of Supreme Medical Council were also discussed. Furthermore, the possibilities of new legal solutions in this field were also described. The article introduced the postulates and suggestions which aim to solve the conflicts in the range of signing contracts between the National Health Service and the

recipients. The contracts should on the one hand include the records protecting the doctor's conscience and on the other hand the patient's right to obtain the service or the list of doctors who do not provide some services, maintaining the constitutional rules relating to the conscience and religion clause.

Key words: conscience, doctor, clause, patient, dignity.